

**ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO ISTARSKÉ ŽUPANIJE -
ISTITUTO DI SANITÀ PUBBLICA DELLA REGIONE ISTRIANA**

SLUŽBA ZA EPIDEMIOLOGIJU

ZARAZNE BOLESTI

**U ISTARSKOJ ŽUPANIJI
U 2018. GODINI**

Pula, srpanj 2019.

K A Z A L O

str.

1. U V O D.....	1
2. PRIJAVLJENE ZARAZNE BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2018. GODINI.....	3
3. KAPLJIČNE ZARAZNE BOLESTI.....	6
4. CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI	16
5. ANTROPOZOONOZE	23
6. SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI	25
7. TRANSMISIVNE BOLESTI.....	31
8. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI	32
9. ZAKLJUČAK.....	34

1. U V O D

Zarazne bolesti, čije je sprečavanje i suzbijanje od interesa za Republiku Hrvatsku prijavljuju se temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 79/07). Obvezi prijavljivanja podliježe svako oboljenje, smrt ili epidemija od Zakonom navedenih 99 bolesti, svaka sumnja na oboljenje od Brill-Zinsserove bolesti, kolere, kuge, pjegavca, žute groznice ili virusnih hemoragijskih groznica i SARS-a, svako izlučivanje klica trbušnog tifusa, svako nošenje antigena žutice tipa B i C, antitijela na virus sindroma stečenog nedostatka imuniteta; te svaki neuobičajeni događaj koji može ukazivati na zlouporabu biološkog agensa ili epidemiju nepoznatog uzroka.

Prijavu, koja se prosljeđuje Zavodu za javno zdravstvo županije, odnosno Grada Zagreba i Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, podnosi zdravstvena ustanova i zdravstveni djelatnik nadležnoj epidemiološkoj ispostavi. Iako prema Pravilniku o načinu prijavljivanja zaraznih bolesti ("Narodne novine" br. 23/94) postoji obveza prijavljivanja zaraznih bolesti u roku od 24 sata na temelju kliničke dijagnoze, a samo izuzetno nakon laboratorijske dijagnoze, to se rijetko događa. Prijave stižu sa zakašnjenjem, pa mnoge intervencije, kao što su anketiranje i epidemiološki izvid kojima je cilj rano otkrivanje izvora zaraze i putova prenošenja zaraze radi sprečavanja širenja zarazne bolesti, nisu dovoljno pravodobne i/ili svrsishodne.

Od 1. siječnja 2016. godine u Republici Hrvatskoj uveden je elektronički sustav evidencije prijave zaraznih bolesti. Zbog registracije u sustav prilikom prijavljivanja zarazne bolesti se od strane prijavitelja zahtijeva i upis OIB-a oboljele osobe.

Zavodi za javno zdravstvo županija, odnosno Grada Zagreba i Hrvatski zavod za javno zdravstvo obrađuju primljene prijave zaraznih bolesti sedmodnevno, mjesečno i godišnje.

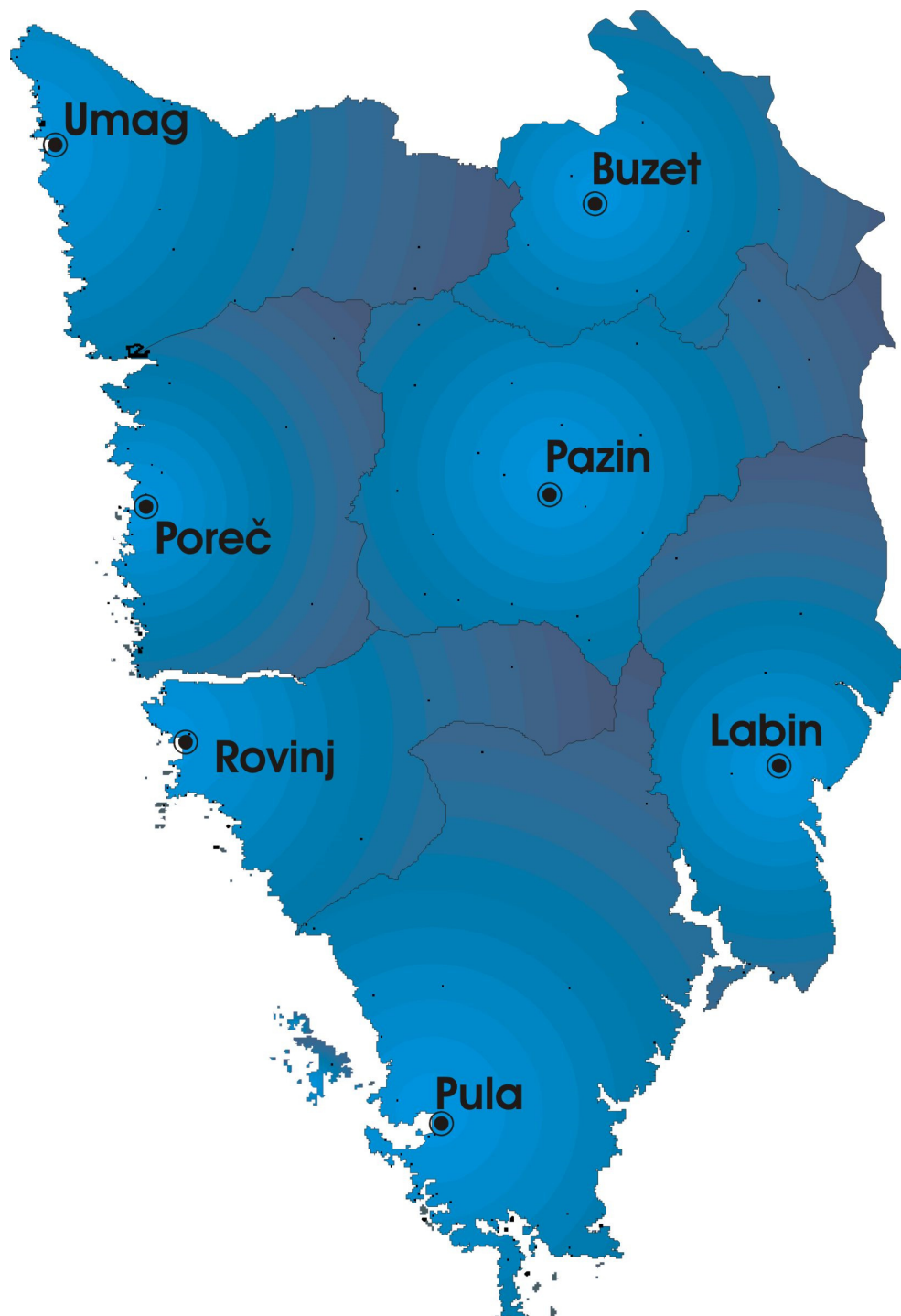
Mjesečna i godišnja izvješća u obliku biltena Zavod za javno zdravstvo Istarske županije dostavlja epidemiološkim ispostavama, ordinacijama obiteljske medicine, ordinacijama koje u skrbi imaju predškolsku populaciju, Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo, te tijelima republičke uprave nadležnim za poslove sanitarne inspekcije u Županiji.

Prema Zakonu o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti između nadležne veterinarske stanice, odnosno tijela državne uprave nadležne za poslove veterinarstva, i epidemioloških ispostava postoji uzajamna obveza prijavljivanja antropozoonoza.

Prijavljivanje oboljenja - smrti od zarazne bolesti obavlja se na individualnom obrascu za sve bolesti osim za gripu. Gripa ili influenza prijavljuje se po dobnim skupinama na zbirnoj prijavi oboljenja - smrti od gripe za sedmodnevna razdoblja. Epidemije se, od strane epidemiologa u nadležnoj epidemiološkoj službi prijavljuju na posebnom obrascu. U epidemiološkim ispostavama Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije se svaka prijava u pisanom obliku unosi u Evidenciju prijave zaraznih bolesti.

U godišnjem izvješću korišteni su podaci iz individualnih prijave zaraznih bolesti, sedmodnevnih izvješća za gripu, te podaci iz evidencija koje se vode u Službi za epidemiologiju i Službi za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije.

Prijavljene zarazne bolesti prikazane su prema epidemiološkim područjima koja pokrivaju ispostave Službe za epidemiologiju ZZJZ IŽ Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj i Umag.

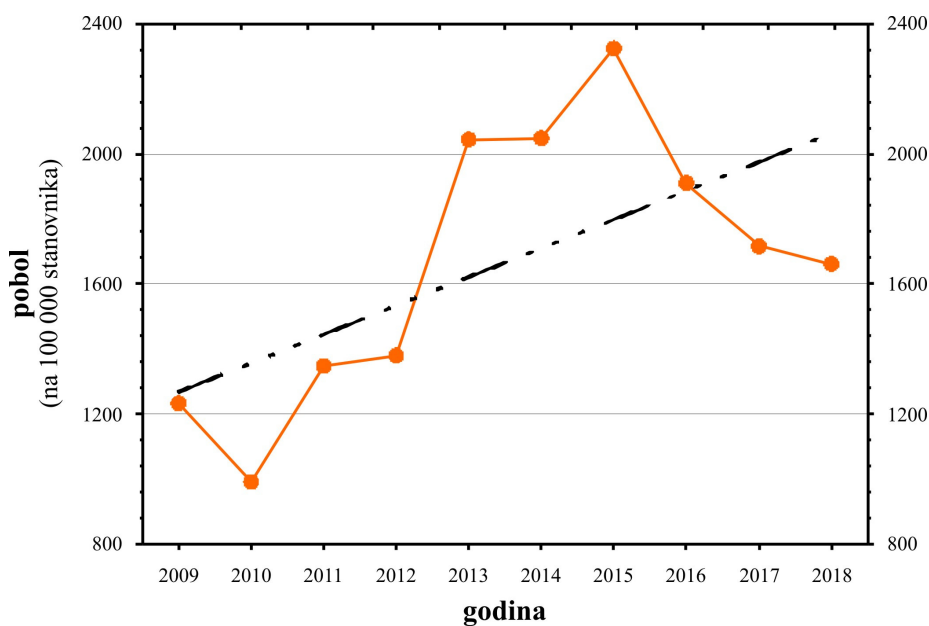
2. PRIJAVLJENE ZARAZNE BOLESTI U ISTARSKOJ ŽUPANIJI U 2018. GODINI

Temeljem Zakona o zaštiti pučanstva od zaraznih bolesti u Istarskoj županiji je u 2018. godini prijavljeno 3456 slučajeva zaraznih bolesti, što je manje od prethodne godine (3456/3568).

Tablica 1.

Broj prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji od 2009. do 2018. godine

Godina	Broj prijava	Pobol na 100.000 st.
2009.	2535	1232
2010.	2036	990
2011.	2772	1347
2012.	2870	1379
2013.	4253	2044
2014.	4261	2048
2015.	4834	2324
2016.	3973	1910
2017.	3568	1715
2018.	3456	1661

Slika 2. Kretanje pobola od zaraznih bolesti na području Istarske županije u razdoblju od 2009. do 2018. godine

Na tablici 2. prikazane su prijavljene zarazne bolesti u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima.

Tablica 2.

Prijavljene zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2018. godini

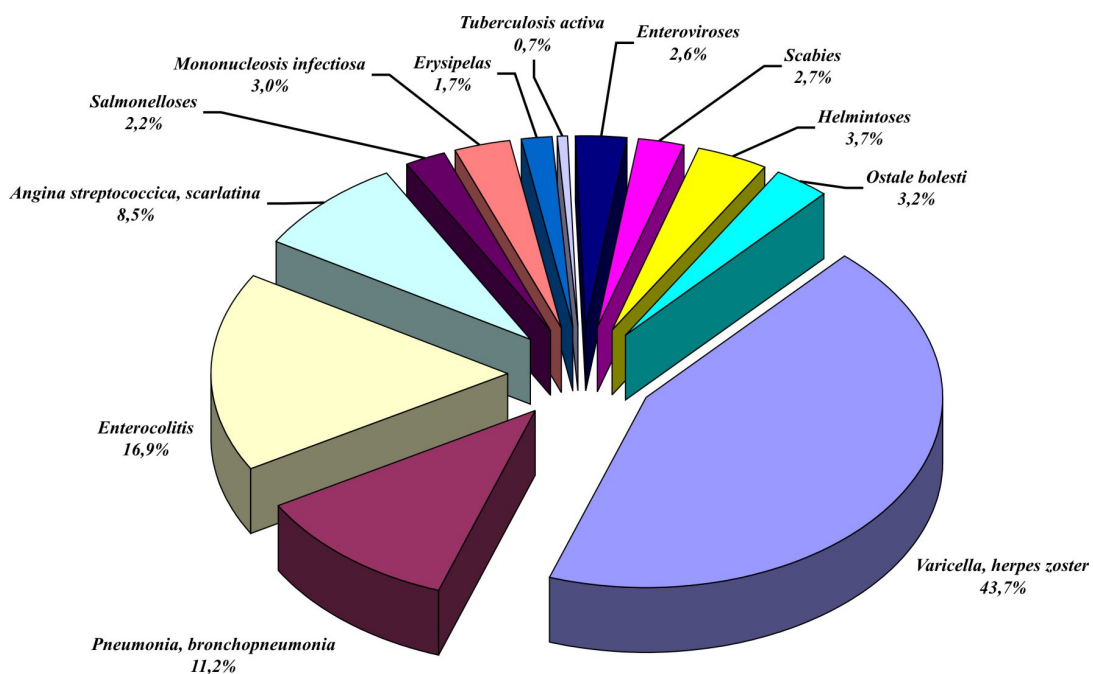
Red. br.	BOLEST	2018.								2017.
		BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG	ISTARSKA ŽUPANIJA	
1.	Angina streptococcica		5	20	74	58	14	76	247	317
2.	Anti HCV poz.									1
3.	Chlamydiasis i ostale SPB				1	4	3	2	10	35
4.	Campylobacteriosis	1	3	2	1	6	4	3	20	14
5.	Cryptosporidiosis									2
6.	Enterocolitis	15	160	20	99	75	78	138	585	802
7.	Enterovirus			7	22	1	15	1	46	119
8.	Erysipelas	4	14	10	3	16	4	9	60	81
9.	Febris Q				1				1	
10.	Gastroenterocolitis virosa		15	1	4	15	5	4	44	42
11.	Gonorrhoea									1
12.	Helmintoses	1	1	3	48	16	8	50	127	159
13.	Hepatitis vir. A				3	1		1	5	1
14.	Hepatitis vir. B			2					2	1
15.	Hepatitis vir. C		1	1		2			4	8
16.	Nosilac HBsAg		1			2	1		4	1
17.	Herpes zoster	21	40	28	19	74	44	15	241	272
18.	Kliconoštvo salmonellae									1
19.	Lambliasis		1						1	4
20.	Legionellosis					2	1	1	4	1
21.	Listeriosis									1
22.	Lyme-borreliosis		1	5	2	5	2	8	23	16
23.	Meningitis meningokokni			1		1			2	
24.	Meningitis virosa			1	1				2	2
25.	Mononucleosis inf.		11	14	5	48	14	11	103	104
26.	Inv. bolest uzrokovana Strept. pneumoniae					1			1	
27.	Parotitis epidemica				1		4	1	6	6
28.	Pediculosis/capitis/corporis		1	1	8	4	1	3	18	32
29.	Pertussis									4
30.	Pneumoni-Bronchopn.	4	65	28	78	136	32	44	387	370
31.	Salmonellosis		5	1	8	50	6	6	76	19
32.	Scabies	2	8	5	7	40	16	14	92	76
33.	Scarlatina		1	6	18	9	7	5	46	96
34.	Sepsis purulenta				1		2		3	7
35.	Syphilis			1					1	8
36.	Toxiinfectio aliment.				1	1			2	4
37.	Toxoplasmosis									1
38.	Tuberculosis act.		1	1	1	12	3	5	23	19
39.	Typhus abdominalis									1
40.	Varicella	1	186	138	83	475	139	248	1270	939
41.	Zika groznica									1
	UKUPNO	49	520	296	489	1054	403	645	3456	3568
42.	Influenza	172	613	195	394	697	310	304	2685	3011

Na tablici 3. prikazano je 10 najčešćih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2018. i 2017. godini.

Tablica 3.

Najčešće zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2018. i 2017. godini

BOLEST	2018.			2017.		
	Broj	%	Rang	Broj	%	Rang
Varicella, herpes zoster	1511	43,7	1	1211	33,9	1
Enterocolitis	585	16,9	2	802	22,5	2
Pneumonia, bronchopneumonia	387	11,2	3	370	10,4	4
Angina streptococcica, scarlatina	293	8,5	4	413	11,5	3
Helmintoses	127	3,7	5	159	4,4	6
Mononucleosis infectiosa	103	3,0	6	104	2,9	7
Scabies	92	2,7	7	76	2,1	9
Enteroviroses, Gastroenterocolitis virosa	90	2,6	8	161	4,5	5
Salmonellosos	76	2,2	9	19	0,6	11
Erysipelas	60	1,7	10	81	2,3	8
Tuberculosis activa	23	0,7	11	19	0,6	10
Ostale bolesti	109	3,2	-	153	4,3	-
UKUPNO	3456	100,0	-	3568	100,0	-

Slika 3. Udio pojedinih skupina bolesti u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2018. godini

3. KAPLJIČNE ZARAZNE BOLESTI

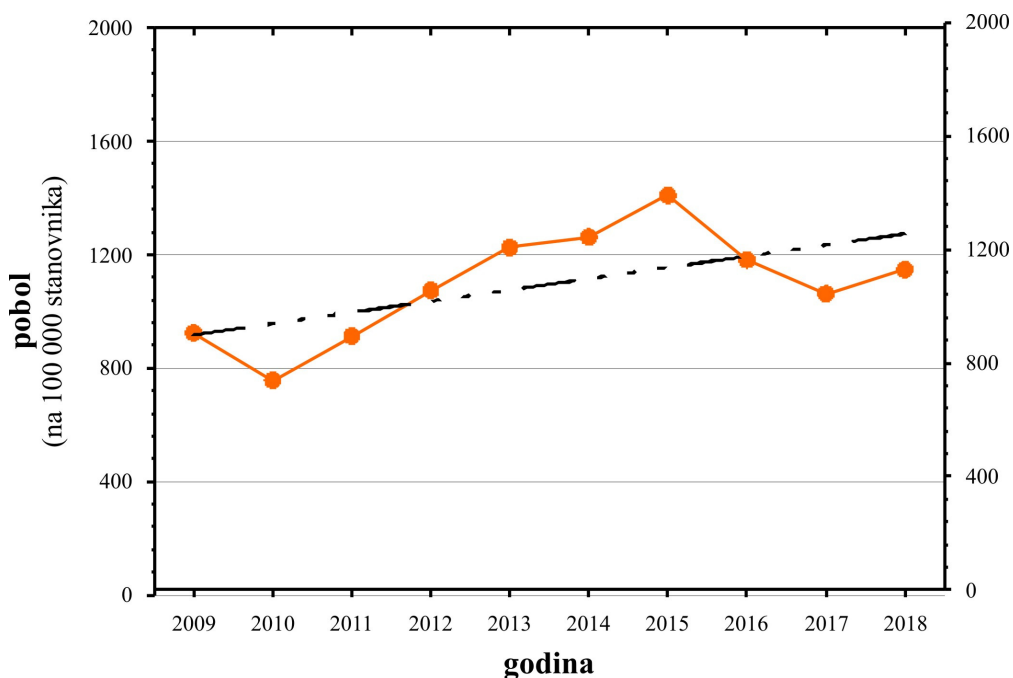
U razdoblju od 2009. do 2018. godine udio kapljičnih zaraznih bolesti u ukupnom broju svih prijavljenih zaraznih bolesti kreće se od 59,9% u 2013. godini do 77,9% u 2012. godini.

U 2018. godini udio iznosi 69,0%. Pobol, u odnosu na posljednji popis stanovništva iz 2011. godine, iznosi 1147/100.000 stanovnika.

Tablica 4.

Kapljične zarazne bolesti u Istarskoj županiji od 2009. do 2018. godine

<i>Godina</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>	<i>Pobol na 100000 stanovnika</i>
2009	1903	75,0	924
2010	1557	76,5	757
2011	1879	67,8	913
2012	2235	77,9	1074
2013	2548	59,9	1225
2014	2626	61,6	1262
2015	2933	60,6	1409
2016	2459	61,9	1182
2017	2210	62,0	1062
2018	2387	69,0	1147

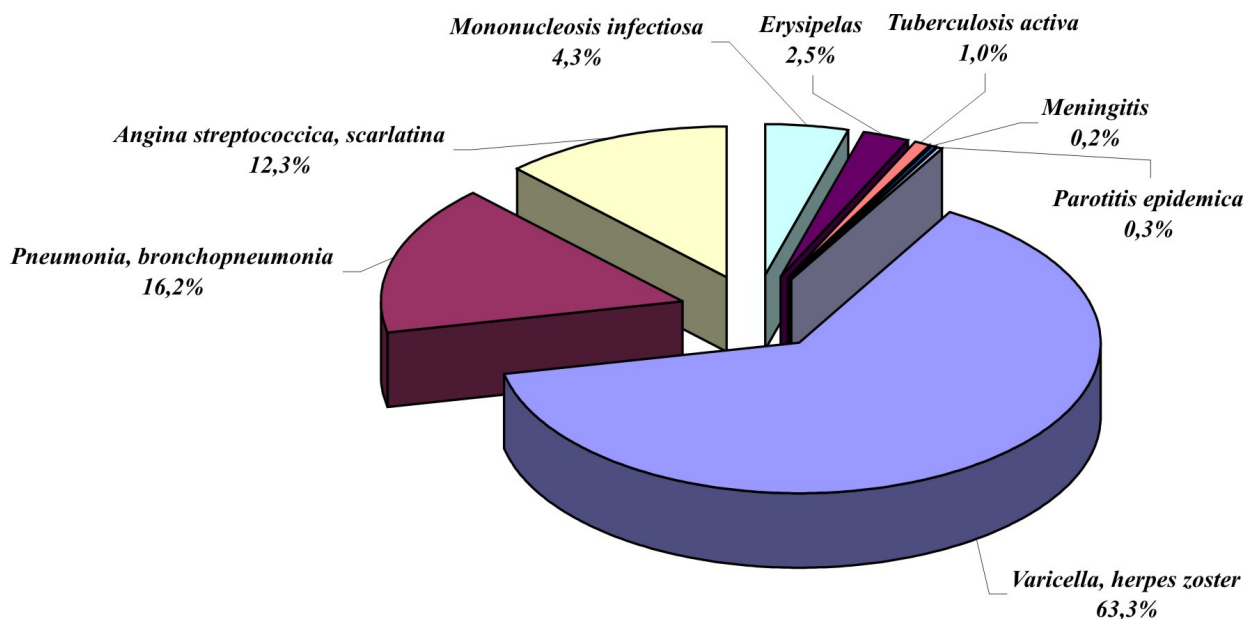
Slika 4. Kretanje pobola od kapljičnih zaraznih bolesti na području IŽ u razdoblju od 2009. do 2018. godine

U grupi kapljičnih zaraznih bolesti vodeće mjesto pripada vodenim kozicama i herpes zosteru, na drugom mjestu je streptokokna angina i šarlah, a upala pluća je na trećem mjestu.

Tablica 5.

Kapljične zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2018. godini

<i>Bolest</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
Varicella, herpes zoster	1511	63,3
Angina streptococcica, scarlatina	293	12,3
Pneumonia, bronchopneumonia	387	16,2
Mononucleosis infectiosa	103	4,3
Erysipelas	60	2,5
Tuberculosis activa	23	1,0
Parotitis epidemica	6	0,3
Meningitis (meningokokni, virusni)	4	0,1
Ukupno	2387	100,0

Slika 5. Udio pojedinih kapljičnih zaraznih bolesti u ukupnom broju prijavljenih kapljičnih zaraznih bolesti na području Istarske županije u 2018. godini

VARICELLA, HERPES ZOSTER

Vodene kozice i herpes zoster ustaljeno su najčešće bolesti od svih prijavljenih bolesti. U 2018. godini ove bolesti čini 43,7% od ukupnog broja prijavljenih zaraznih bolesti, pobol je 726/100000 stanovnika. Vodene kozice i herpes zoster prikazujemo zajedno zbog iste etiologije, radi se o dva klinička entiteta uzrokovana istim uzročnikom (varicella zoster virusom).

Tablica 6.

Varicella i herpes zoster u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2009	1078	38	93	214	231	220	252	30
2010	524	26	81	30	120	143	57	67
2011	1041	35	143	104	211	361	94	93
2012	1534	30	374	223	165	496	199	47
2013	1427	236	86	209	206	220	105	365
2014	1399	25	179	66	294	404	114	316
2015	1464	116	100	68	172	684	124	200
2016	1179	25	133	271	201	249	257	43
2017	1211*	15	95	86	207	428	212	168
2018	1511	22	226	166	102	549	183	263

* U godišnjem Biltenu o kretanju za raznih bolesti za 2017. godinu potkrala se tiskarska greška u pisanju broja oboljenih od vodenih kozica u epidemiološkom području Pula (ispravan broj slučajeva iznosi 334 umjesto prikazanih 34). Ukupan broj slučajeva vodenih kozica i herpes zoster u IŽ u 2017. godini iznosi 1211, umjesto prikazanih 1221.

ANGINA STREPTOCOCCICA, SCARLATINA

Streptokokna angina i šarlah su u dužem vremenskom razdoblju među najučestalijim prijavljenim zaraznim bolestima. U 2018. godini su na 4. mjestu svih prijavljenih zaraznih bolesti, i na 3. mjestu kapljičnih zaraznih bolesti. Broj prijava je manji nego prethodne godine (293/413).

Tablica 7.

Streptokokna upala grla i šarlah u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. g.

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2009	304	1	9	9	82	116	78	9
2010	492	6	33	24	90	265	61	13
2011	275	12	8	21	32	175	17	10
2012	207	3	8	29	38	120	8	1
2013	407	22	16	24	82	252	2	9
2014	491	13	32	17	150	197	11	71
2015	541	2	14	10	215	177	22	101
2016	587	4	14	46	155	208	43	117
2017	413	2	7	32	152	84	27	109
2018	293	0	6	26	92	67	21	81

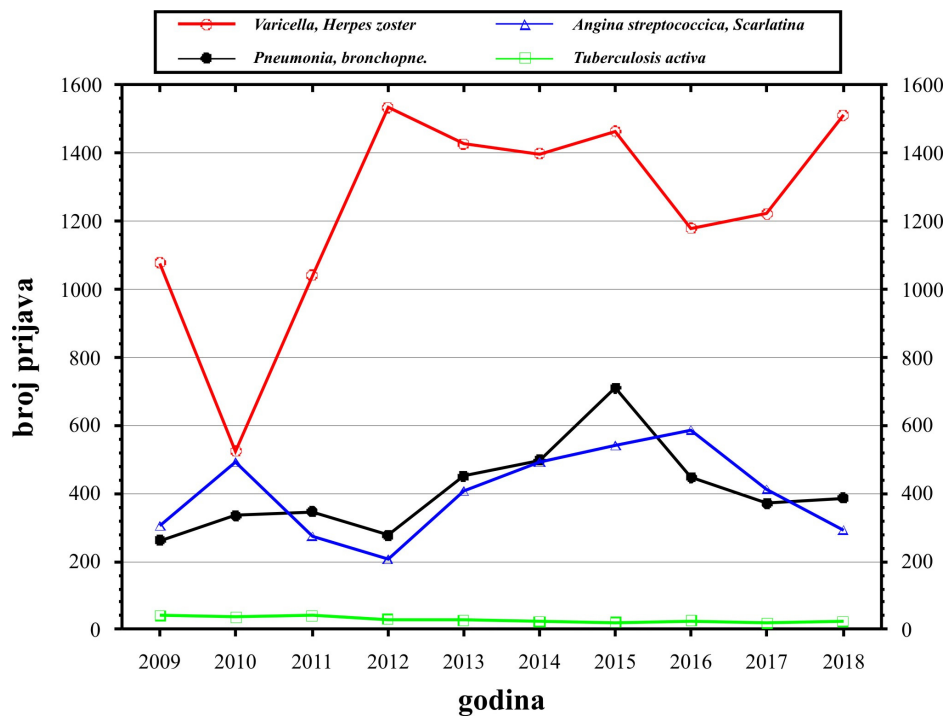
PNEUMONIA

Od 1993. godine upala pluća se prijavljuje bez obzira na etiologiju, odnosno na temelju kliničke slike. 2018. godine je prijavljeno 387 slučajeva pneumonije. Upala pluća je u protekloj godini na 2. mjestu kapljičnih zaraznih bolesti i na 3. mjestu od deset najčešćih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji.

Tablica 8.

Pneumonia, bronchopneumonia u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. g.

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2009	262	5	100	26	28	73	21	9
2010	334	13	76	35	40	136	18	16
2011	347	23	57	30	47	116	40	34
2012	276	23	56	13	41	106	21	16
2013	451	7	95	16	65	180	49	39
2014	498	10	94	22	89	193	46	44
2015	710	6	108	64	86	280	46	68
2016	447	5	90	34	81	164	41	32
2017	370	2	38	32	50	181	34	33
2018	387	4	65	28	78	136	32	44

Slika 6. Kretanje najčešćih kapljičnih zaraznih bolesti i tuberkuloze u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

TUBERCULOSIS ACTIVA

U 2018. godini prijavljena su 23 slučaja tuberkuloze, što je više od prethodne godine (23/19).

Tablica 9. Novooboljeli od aktivne tuberkuloze u Istarskoj županiji od 2009. do 2018.g.

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2009	41	-	1	3	3	26	4	4
2010	36	1	1	-	6	24	2	2
2011	40	-	4	-	5	27	3	1
2012	30	1	2	1	1	20	4	1
2013	27	0	2	1	1	19	3	1
2014	23	0	0	4	0	15	2	2
2015	21	0	3	0	2	11	2	3
2016	26	0	1	0	6	14	2	3
2017	19	1	0	1	2	10	0	5
2018	23	0	1	1	1	12	3	5

Tablica 10. Kretanje bolesnika s aktivnom TBC svih organa u Istarskoj županiji od 2009. do 2018. godine

<i>Godina</i>	<i>Novooboljeli</i>	<i>Incidencija na 100000 stanovnika</i>
2009	41	19,4
2010	36	17,5
2011	40	19,4
2012	30	14,4
2013	27	12,9
2014	23	11,1
2015	21	11,1
2016	26	12,5
2017	19	9,1
2018	23	11,0

Tablica 11. Oboljeli od tuberkuloze 2018. godine u Istarskoj županiji, prema glavnoj dijagnozi

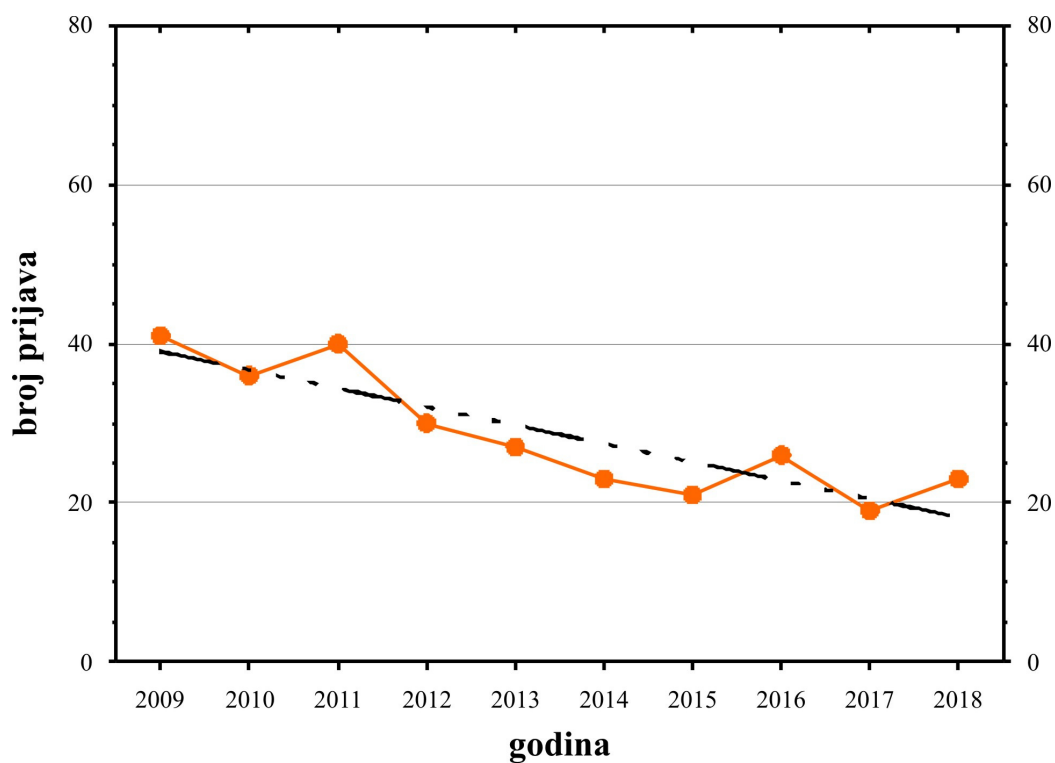
<i>Glavna dijagnoza</i>	<i>Apsolutni broj</i>	<i>%</i>
Plućna	23	100,0
Limfatička	-	-
Kožna	-	-
UKUPNO	23	100,0

Tablica 12.

Oboljeli od tuberkuloze svih oblika od 2009. do 2018. godine u Istarskoj županiji kod kojih je bolest dokazana bakteriološki

<i>Godina</i>	<i>Novooboljeli</i>	<i>BK+</i>	<i>BK+ %</i>
2009	41	28	68,3
2010	36	22	61,0
2011	40	28	70,0
2012	30	16	53,3
2013	27	13	48,2
2014	23	17	73,9
2015	21	13	61,9
2016	25	21	84,0
2017	19	18	94,7
2018	23	21	91,3

BK+ = uzorak pozitivan u kulturi ili mikroskopski pozitivan prema kriterijama Naputka za suzbijanje i sprečavanje tuberkuloze ("Narodne novine" br. 70/98, str. 1617).

Slika 7. Kretanje bolesnika s aktivnom TBC svih organa u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

U 2018. godini su u Laboratorij za tuberkulozu ZZJZ IŽ dostavljena 1595 uzorka na obradu, što je manje nego prethodne godine. Najčešće dostavljeni uzorci su sputum, aspirat bronha i urin, dok su drugi dostavljeni uzorci rjeđi (lavat želuca, pleuralni punktati).

Test na rezistenciju učinjen je na ukupno 17 uzoraka, nije bilo pozitivnih nalaza rezistencije uzročnika.

Tablica 13.

Pregled rada Laboratorija za bakterijsku dijagnostiku tuberkuloze ZZJZ IŽ u 2018. i 2017. godini

Vrsta pretrage	2018		2017	
	Broj	Pozitivnih nalaza	Broj	Pozitivnih nalaza
Ukupno uzoraka	1595	69	1702	-
Mikroskopija	1240	14	1702	15
Kultivacija	1530	55	1702	14
Test rezistencije	17	-	45	-
Atipične mikobakterije	6	6	19	19

Tablica 14.

Vrste i broj primljenih uzoraka i rezultati pretraga na tuberkulozu u 2018. godini

Vrsta uzorka	Ukupno	Direktna mikroskopija			Kultivacija			
		poz. TBC	poz. NTM	neg.	poz. TBC	poz. NTM	neg.	Infi-cirani
Sputum	662	7	-	615	15	8	597	2
Bronhoskop.uzorci	448	7	-	441	27	4	416	1
Lavat želuca	77	-	-	77	-	-	77	-
Pleuralni punktati	75	-	-	75	-	-	75	-
Stolica	7	-	-	-	-	-	5	2
Urin	348	-	-	-	-	-	343	5
Punktati apscesa	2	-	-	2	-	-	2	-
Bris ždrijela	3	-	-	3	-	-	3	-
Punktati ascitesa	2	-	-	2	-	-	2	-
Likvor	3	-	-	-	-	-	3	-
Punktati neoznačeno	3	-	-	3	-	-	3	-
Intraoperativni uzorak	2	-	-	2	-	-	2	-
Bris cerviksa	1	-	-	1	-	-	1	-
Ukupno	1595	14	-	1226	43	12	1530	10

INFLUENZA

U 2018. godini (sezona 2017/2018) prijavljeno je 2685 slučajeva gripe. Registrirana su 2 smrtna ishoda kao posljedica oboljenja od gripe, kod osoba muškog spola u dobnoj skupini 30-64 god.

Tablica 15.

Influenza u Istarskoj županiji od 2009. do 2018. godini

GODINA	UKUPNO	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG
2009	2636	239	148	949	354	211	487	248
2010	1578	32	227	183	279	370	84	403
2011	2461	287	1080	258	106	357	92	301
2012	2443	180	427	403	384	397	167	485
2013	3402	110	801	623	422	1091	141	214
2014	1088	22	591	15	52	117	212	79
2015	4466	205	1594	410	467	1043	408	339
2016	855	37	192	74	214	133	152	53
2017	3011	100	972	232	570	432	213	492
2018	2685	172	613	195	394	697	310	304

Tablica 16.

Raspodjela oboljelih od gripe u 2018. godini po dobnim skupinama

<i>Dobna skupina (godine)</i>	<i>Broj oboljelih</i>
0 - 1	22
1 - 4	237
5 - 6	149
7 - 14	426
15 - 19	200
20 - 29	192
30 - 64	1271
65 +	188
Ukupno	2685

Ostale kapljične zarazne bolesti koje suzbijamo obveznim cijepljenjem prijavljuju se u manjem broju ili nema prijava oboljenja (ospice, rubeola) zbog još uvijek visokog postotka procijepljenosti djece u Istarskoj županiji.

MORBILLI i RUBEOLA – u 2018. godini nema prijava ospica i crljenke u Istarskoj županiji.

PAROTITIS EPIDEMICA – U 2018. godini prijavljeno je 6 slučajeva zaušnjaka. Radi se o 5 cijepljenih, te jednoj osobi nepoznatog cijepljenog statusa.

PERTUSSIS - u 2018. godini nije prijavljen ni jedan slučaj hripavca.

MENINGITIS - u 2018. godini prijavljena su 4 slučaja upale moždanih ovojnica, od čega su 2 virusne etiologije, a 2 slučaja prijavljena su kao meningokokni meningitis (meningitis epidemica).

4. CRIJEVNE ZARAZNE BOLESTI

U 2018. godini u Istarskoj županiji je prijavljeno 900 slučajeva crijevnih zaraznih bolesti ili 26,0% od ukupnog broja prijava. Pobol je 433/100.000 stanovnika, što je manje nego prethodne godine (433/557).

U razdoblju od 2009. do 2018. godine udio crijevnih zaraznih bolesti među prijavama zaraznih bolesti kreće se od 17,2% u 2010. do 33,9% u 2015. godini.

Tablica 17.

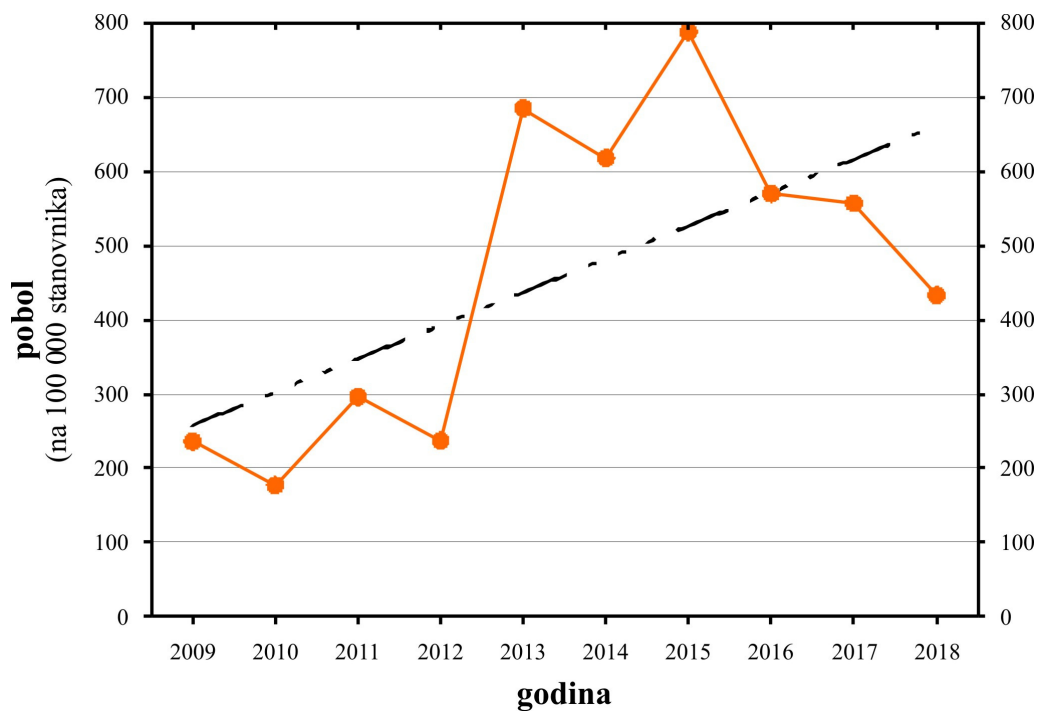
Crijevne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

<i>Godina</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>	<i>Pobol na 100000 stanovnika</i>
2009	486	19,2	236
2010	364	17,9	177
2011	610	22	296
2012	494	17,2	237
2013	1425	33,5	685
2014	1286	30,2	618
2015	1639	33,9	788
2016	1187	29,8	570
2017	1159	32,4	557
2018	900	26,0	433

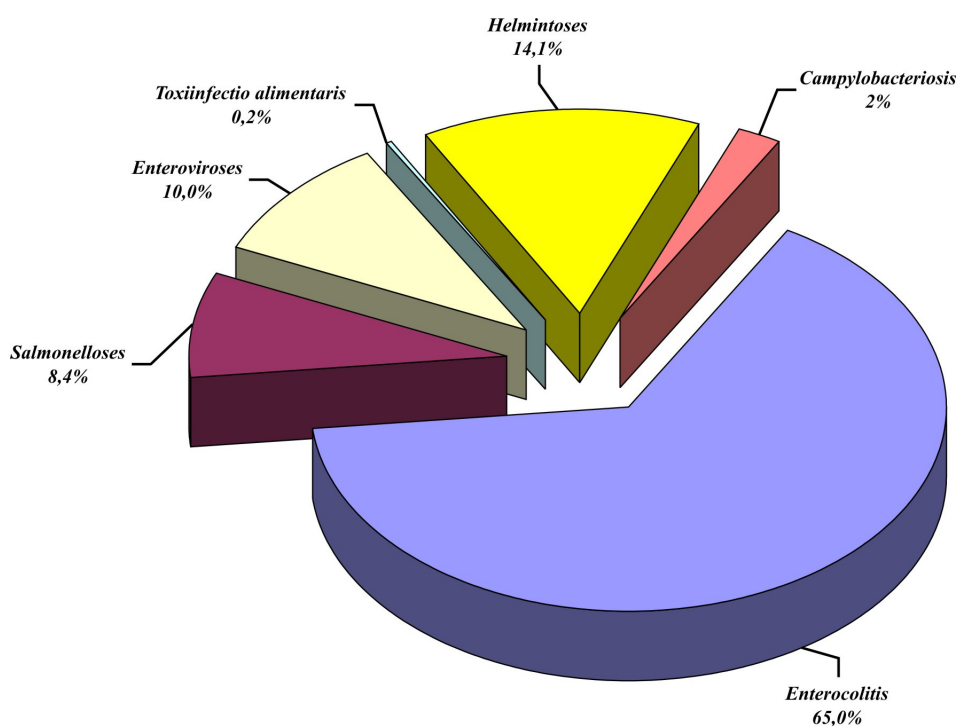
Tablica 18.

Crijevne zarazne bolesti u Istarskoj županiji u 2018. godini

<i>Bolest</i>	<i>Broj prijava</i>	<i>%</i>
Enterocolitis	585	65,0
Enteroviroses, GE virosa	90	10,0
Helmintoses	127	14,1
Salmonellosis	76	8,5
Campylobacteriosis	20	2,2
Toxoinfectio alimentaris	2	0,2
Ukupno	900	100,0

Slika 8. Kretanje crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

Slika 9. Udio pojedinih crijevnih zaraznih bolesti u ukupnom broju prijavljenih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u 2018. godini

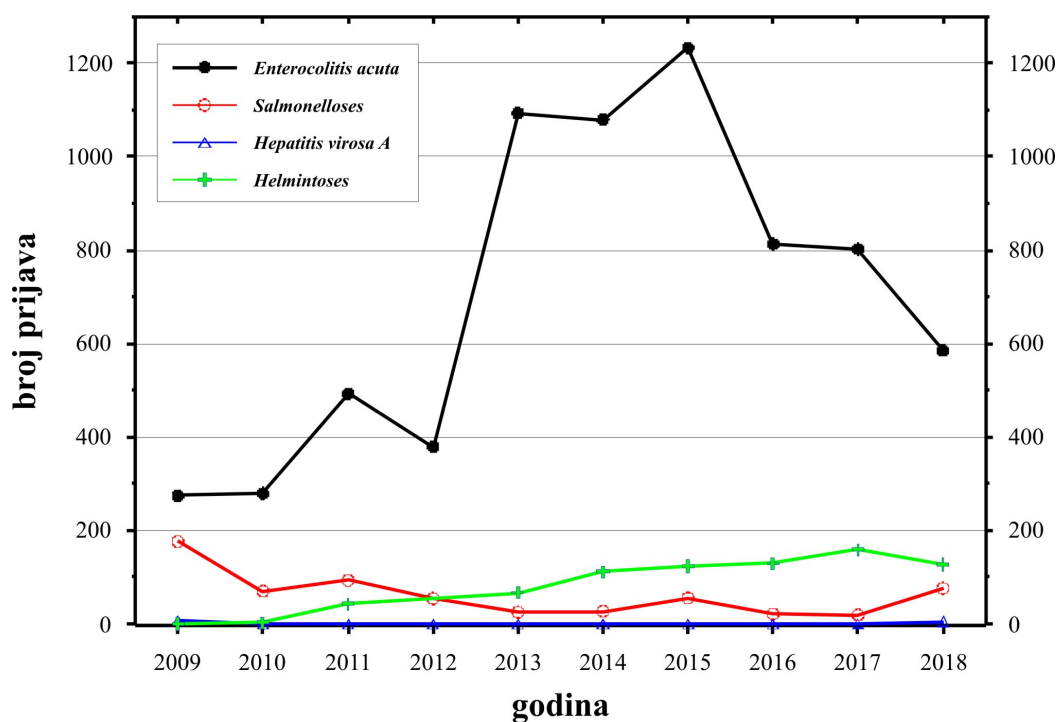
ENTEROCOLITIS ACUTA

Akutni enterokolitis najčešća je bolest iz grupe crijevnih zaraznih bolesti (65%), a u tijeku 10-godišnjeg razdoblja jedna je od najčešćih prijavljenih zaraznih bolesti. Pobel od akutnog enterokolitisa u 2018. godini iznosi 281,2 na 100.000 stanovnika.

Tablica 19.

Enterocolitis ac. u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

Godina	UKUPNO	BUZET	LABIN	PAZIN	POREČ	PULA	ROVINJ	UMAG
2009	274	7	95	39	22	63	16	32
2010	279	7	63	17	32	86	42	32
2011	492	29	129	17	23	122	72	100
2012	379	20	43	19	44	116	66	71
2013	1093	61	194	28	142	400	74	194
2014	1079	61	234	63	217	217	86	201
2015	1233	79	211	63	259	217	135	269
2016	813	53	166	53	114	116	105	206
2017	802	31	267	44	94	114	70	182
2018	585	15	160	20	99	75	78	138

Slika 10. Kretanje nekih crijevnih zaraznih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

HELMINTOSES

Unatrag nekoliko godina prijavljuje se veći broj slučajeva helmintijaze. U 2018. godini je prijavljeno 127 slučajeva; što ovu crijevnu infestaciju smješta na visoko 3. mjesto, sa udjelom od 14,1%, među prijavljenim crijevnim zaraznim bolestima.

SALMONELLOSES

Zbog karakteristične kliničke slike i puta prijenosa se salmoneloze, iako spadaju u zoonoze, opisuju u grupi crijevnih zaraznih bolesti.

Salmoneloze su na 4. mjestu među crijevnim zaraznim bolestima, ali u 2018. godini se ponovo ne nalaze među 10 najčešće prijavljenih zaraznih bolesti.

Tablica 20.

Salmoneloze u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2009	176	1	31	14	19	91	7	13
2010	70	1	11	10	5	35	2	6
2011	93	2	16	11	7	40	10	7
2012	54	-	1	9	9	19	5	11
2013	25	-	4	3	1	7	1	9
2014	27	-	4	3	2	11	2	5
2015	55	2	10	-	3	36	2	2
2016	21	1	14	-	-	5	-	1
2017	19	3	-	-	-	10	6	-
2018	76	0	5	1	8	50	6	6

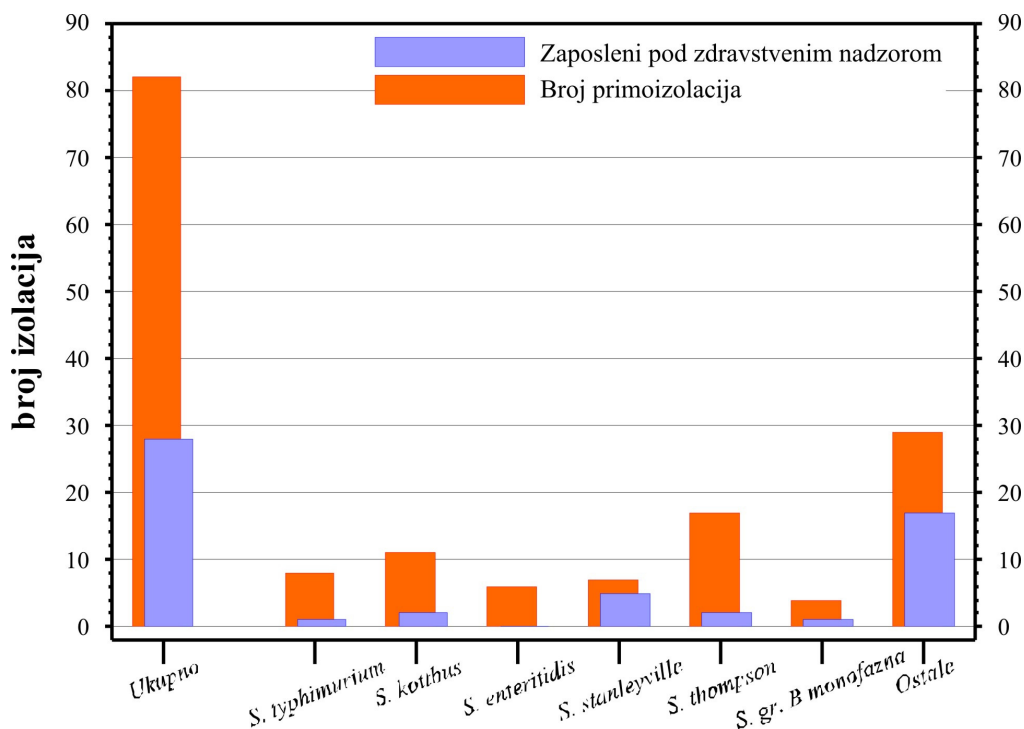
U 2018. godini u Službi za mikrobiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije bilo je 82 primoizolacije salmonele. Najčešće izolirana salmonela bila je *S.thompson* (20,7% svih izolacija). Visoko 2. i 3. mjesto po izolaciji zauzimaju *S. kottbus* (13,4%) i *S. typhimurium*, (9,8%).

Od ukupnog broja primoizolacija, 28 osoba (34,1,0%) bilo je među zaposlenima koji su pod obveznim zdravstvenim nadzorom zbog profesionalnog kontakta s namirnicama, što je višestruko više u odnosu na 2017. godinu (28/7).

Tablica 21.

Primoizolacije salmonela u Istarskoj županiji u razdoblju od 2012. do 2018. god.

SEROTIP		Broj primoizolacija							Zaposleni pod zdravstvenim nadzorom						
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
	SALMONELLAE - UKUPNO	112	60	64	114	66	48	82	9	8	9	7	10	7	28
1	S. enteritidis	37	23	26	49	20	11	6	1	-	1	-	5	1	-
2	S. typhimurium	17	-	2	2	6	1	8	1	-	-	-	3	-	1
3	S. typhi	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
4	S. hadar	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-
5	S. stanleyville	10	7	4	13	13	10	7	3	3	-	-	1	1	5
6	S. tennessee	-	-	3	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-
7	S. grupe C	-	-	3	8	1	1	-	-	-	-	1	-	-	-
8	S. chester	-	-	-	-	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-
9	S. agona	-	-	-	2	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
10	S. thompson	3	-	6	3	4	3	17	-	-	2	-	-	2	2
11	S. derby	2	1	1	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
12	S. reading	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
13	S. abony	1	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
14	S. napoli	3	-	1	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
15	S. newport	-	-	1	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	1
16	S. infantis	1	-	3	3	-	2	-	-	-	1	1	-	-	-
17	S. london	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	-	2
18	S. kottbus	3	1	-	1	-	-	11	-	1	-	-	-	-	2
19	S. coeln	6	2	1	-	1	1	3	1	2	-	-	-	-	1
20	S. goldcoast	-	-	1	-	-	8	1	-	-	-	-	-	-	1
21	S. halle	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
22	S. stanley	7	-	-	3	4	-	3	-	-	-	2	-	-	1
23	S. grupe B	9	1	4	7	1	1	-	1	-	-	-	-	1	-
24	S. panama	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	S. brandenberg	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
26	S. coealis	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
27	S. veneziana	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-	1
28	S. gr B monofazna	2	12	7	17	12	3	4	-	-	1	1	-	1	1
29	S. albert	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
30	S. umbilo	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	1	-	1
31	S. aderike	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-
32	S. newport	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-
33	S. spp	4	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-	-
34	S. isangi	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	S. grupe G	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
36	S. grupe D	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
37	S. spp neaglutabilna serumom F-L	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	S. braenderup	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	S. ndolo	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1
40	S. montevideo	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
41	S. ball	-	-	-	1	-	-	3	-	-	-	-	-	-	1
42	S. Dublin	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
43	S. qire	-	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
44	S. javiana	-	6	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
45	S. kisarawe	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
46	S. haifa	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47	S. papuana	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
48	S. kentucky	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
49	S. virchow	-	-	-	-	-	1	3	-	1	-	-	-	-	3

Slika 11. Najčešće izolirane Salmonellae u Istarskoj županiji u 2018. godini

CAMPYLOBACTERIOSIS

Iako, kao i salmoneloze, spada u grupu zoonoza, u poglavlju crijevnih infekcija opisuje se i kampilobakterioza.

U 2018. godini je na području Istarske županije registrirano 20 slučajeva ovog oboljenja; te se tako kampilobakterioza smješta na 5. mjesto svih prijavljenih crijevnih zaraznih bolesti.

U svim prijavljenim slučajevima radi se o izoliranim oboljenjima bez epidemiološke povezanosti.

TOXOINFECTIO ALIMENTARIS

Enterokolitis, izazvan kontaminiranom hranom, a koji nije uzrokovan salmonelama, prijavljuje se kao toxiinfectio alimentaris (trovanje hranom).

U 2018. godini prijavljena su 2 sporadična slučaja trovanja hranom. Na 6. su mjestu prijavljenih crijevnih zaraznih bolesti.

HEPATITIS VIROSA A

Posljednjih nekoliko godina bilježio se vrlo niski pobol od hepatitisa A.

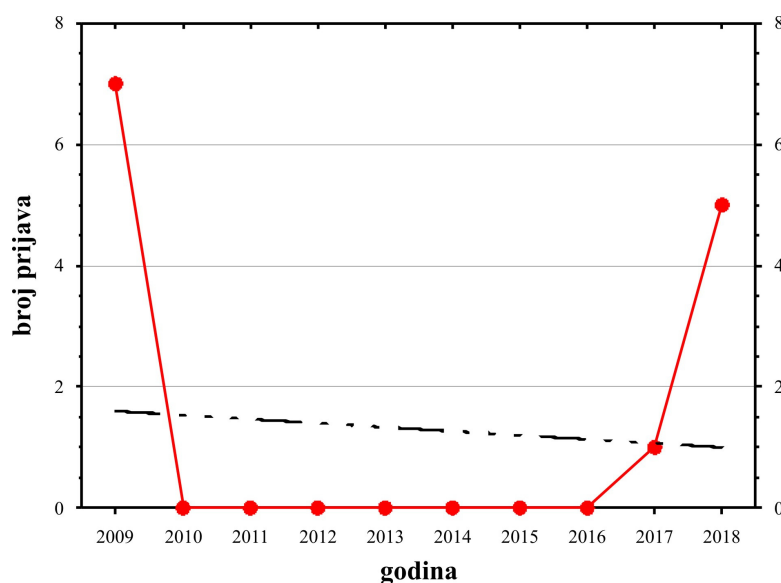
U 2018. godini prijavljeno je 5 osoba sa akutnim hepatitisom tipa A, što predstavlja povećanje broja prijave u odnosu na ranije godine.

Tablica 22. Hepatitis A u Istarskoj županiji prema epidemiološkim područjima u razdoblju od 2009. do 2018. godine

<i>Godina</i>	<i>UKUPNO</i>	<i>BUZET</i>	<i>LABIN</i>	<i>PAZIN</i>	<i>POREČ</i>	<i>PULA</i>	<i>ROVINJ</i>	<i>UMAG</i>
2009	7	-	-	-	1	2	1	3
2010	-	-	-	-	-	-	-	-
2011	-	-	-	-	-	-	-	-
2012	-	-	-	-	-	-	-	-
2013	-	-	-	-	-	-	-	-
2014	-	-	-	-	-	-	-	-
2015	-	-	-	-	-	-	-	-
2016	-	-	-	-	-	-	-	-
2017	1	-	-	-	-	-	-	1
2018	5	-	-	-	3	1	-	1

Tablica 23. Hepatitis A u Istarskoj županiji od 2009. do 2018. godine

<i>Godina</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>	<i>Pobol na 100000 stanovnika</i>
2009	7	0,3	3,4
2010	-	-	-
2011	-	-	-
2012	-	-	-
2013	-	-	-
2014	-	-	-
2015	-	-	-
2016	-	-	-
2017	1	0,08	0,5
2018	5	0,15	2,4

Slika 12. Hepatitis A u IŽ od 2009. do 2018. godine

5. ANTROPOZOONOZE

FEBRIS Q

Q groznica je antropozoonoza, koja se prijavljuje od 1981. godine. Višegodišnjim praćenjem registrira se nekoliko sporadičnih nepovezanih slučajeva godišnje.

U 2018. godini prijavljen je jedan slučaj oboljenja.

TOXOPLASMOSIS

Toksoplazmoza je antropozoonoza koja ima osobiti epidemiološki značaj u trudnoći. Od životinja najčešći parazitonoše su mačke, psi, kunići, krave, koze, svinje i ovce. Kontakt s navedenim životinjama u trudnoći može rezultirati zaražavanjem, te eventualnim malformacijama ploda. Vrlo važna mjera zaštite od ove bolesti je testiranje trudnica na anamnestička antitijela, te kod negativnog preporuka opreza pri kontaktu sa domaćim životinjama, osobito sa kućnim ljubimcima kod negativnog nalaza

U 2018. godini u mikrobiološkom laboratoriju Zavoda obrađeno je 1945 uzorka. Kod 2 osobe utvrđen je povišen titar IgM antitijela u krvi metodom ELISA/ELFA, što govori za svježu infekciju; nije prijavljen ni jedan slučaj. Kod 342 osobe utvrđen je anamnestički titar, odnosno IgG antitijela, što govori za prošlu infekciju. U odnosu na 2017. godinu pretraženo je 6% manje uzoraka (1945/2069).

FEBRIS HAEMORRHAGICA CUM SYNDROMA RENALE

U 2018. godini nije prijavljen niti jedan slučaj virusne hemoragijske groznice s bubrežnim sindromom.

RABIES

U Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije u Puli kao i u ispostavama epidemiološke službe Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Rovinj i Umag provodi se nadzor i cijepljenje radi zaštite ljudi od bjesnoće.

Broj osoba upućenih u antirabičnu ambulantu u 2018. godini veći je od broja upućenih prethodne godine (243/236). Ukupno je cijepljeno 15 osoba.

Tablica 24.

Broj osoba cijepljenih protiv bjesnoće u Istarskoj županiji u 2018. Godini

Broj pregledanih osoba iz grupe:		Broj tretiranih		
		cjepivo	cjepivo + serum	ukupno
“A”				
“B”				
“C”	61	14	1	15
“D”	182			
ukupno	243	14	1	15

Tablica 25.

Broj osoba cijepljenih protiv bjesnoće prema životinjama od kojih su ugrizene ili bile u kontaktu u Istarskoj županiji u 2018. i 2017. godini

<i>Ugriz životinje ili kontakt</i>	<i>2018.</i>	<i>2017.</i>
Domaće životinje		
Pas	4	8
Mačka	4	7
Divlje životinje		
Majmun	1	1
Štakor	1	2
Vjeverica	2	2
Šišmiš	1	1
Puh	1	1
Nepoznato (lasica?)	1	-
Ukupno	15	22

Prema podacima iz Veterinarskog zavoda Rijeka u Istarskoj županiji 2018. godine nije bilo pozitivnih nalaza na bjesnoću kod dostavljenih uzoraka životinja, čime se nastavlja višegodišnji niz godina u kojima se, zahvaljujući provođenju oralne vakcinacije lisica, ne registrira bjesnoća među divljim i/ili domaćim životinjama.

6. SPOLNO PRENOSIVE BOLESTI

U ovu grupu zaraznih bolesti spadaju virusni hepatitis tipa B i C, HIV/AIDS bolest, sifilis, gonoreja, klamidijaza i ostale spolno prenosive bolesti (SPB).

U 2018. godini u mikrobiološkom laboratoriju Zavoda na klamidijazu je obrađeno 3645 uzoraka (bris cerviksa, bris spojnice oka, bris uretre). 3352 uzorka odnosila su se na žene (3058 briseva cerviksa, 158 briseva uretre i 90 briseva spojnice oka), a 293 uzorka (brisevi uretre) na muškarce. Pozitivan nalaz na klamidiju utvrđen je u 45 uzoraka brisa cerviksa, 1 brisu spojnice oka i 18 uzoraka briseva uretre. Ukupno je klamidija izolirana u 64 uzorka.

U 2018. godini prijavljeno je 26 oboljelih od spolno prenosivih bolesti, a od toga broja 10 ili 38,5% se odnosi na klamidijazu, što, prema podacima o izolaciji u mikrobiološkom laboratoriju, upućuje na propuste u prijavljivanju klamidijaze od strane nadležnih ordinarijusa i/ili izabranih ginekologa.

Od ostalih spolno prenosivih bolesti u prošloj godini nije prijavljen ni jedan slučaj gonoreje, prijavljena su 2 slučaja akutnog virusnog hepatitisa tipa B, 4 slučaja nosilaštva HBsAg, 4 slučaja akutnog virusnog hepatitisa tipa C, 1 slučaj sifilisa, te 5 novootkrivenih HIV+ osoba.

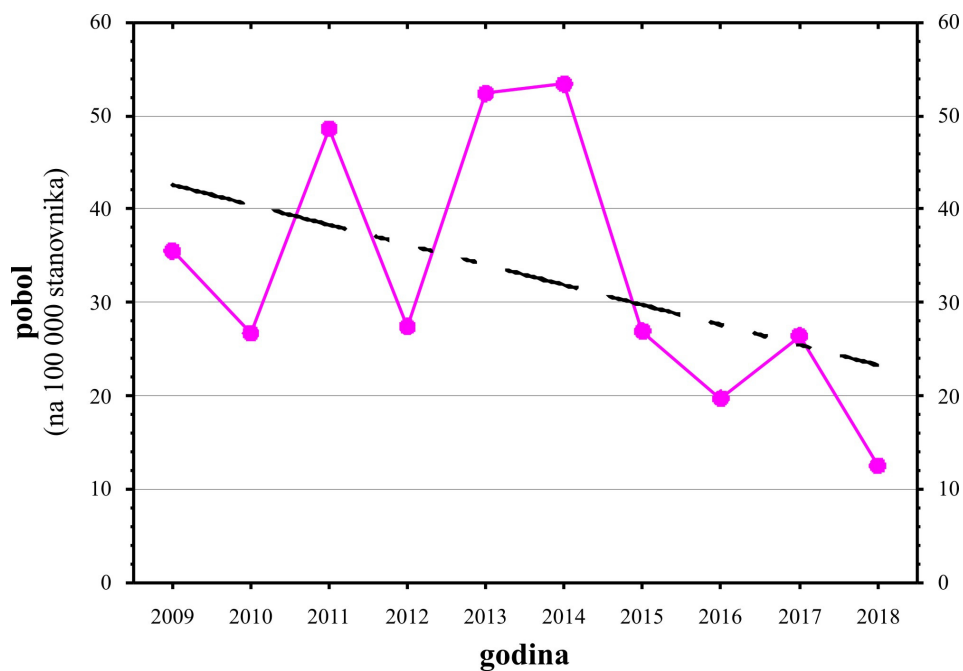
U odnosu na 2017. godinu manji je broj prijave spolno prenosivih bolesti (26/55), iako se, u odnosu na broj izolacija u mikrobiološkom laboratoriju (klamidijaza, gonoreja) registrira potprijavljivanje istih.

Broj prijave spolnih bolesti u 2018. godini, iznosi 0,75% od svih prijavljenih zaraznih bolesti.

Tablica 27.

Spolne bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. Godine

Godina	Broj oboljelih	Pobol na 100.000 st.
2009	73	35,5
2010	55	26,7
2011	100	48,6
2012	57	27,4
2013	109	52,4
2014	111	53,4
2015	56	26,9
2016	42	19,7
2017	55	26,4
2018	26	12,5

Slika 13. Kretanje spolnih bolesti u Istarskoj županiji u razdoblju od 2009. do 2018. godine

Tablica 28.

Broj nekih prijavljenih spolnih zaraznih bolesti prema dijagnozama u razdoblju od 2009. do 2018. godine

<i>Godina</i>	<i>Gonorrhoea</i>	<i>Syphilis</i>	<i>Chlamydia i ostale STD</i>
2009	1	1	58
2010	1	-	48
2011	1	-	84
2012	1	1	44
2013	-	3	99
2014	2	1	102
2015	1	-	35
2016	2	2	21
2017	1	8	35
2018	-	1	10

NOSILAŠTVO HIV-a i AIDS

Prvi slučajevi zaraze HIV-om u Hrvatskoj zabilježeni su 1985. godine, te se od tada i u Zavodu za javno zdravstvo Istarske županije vodi registar HIV pozitivnih osoba, osoba oboljelih od AIDS-a, kao i umrlih osoba.

Specifičnost entiteta po pitanju dijagnostike, prijavljivanja i registriranja osoba sa HIV nosilaštvom i AIDS-om ukazivala je na razlike u podacima u republičkom i županijskim Registrima za HIV/AIDS, pri čemu se primjećuje da Hrvatski zavod za javno zdravstvo uglavnom registrira veći broj osoba sa nosilaštvom HIV-a i oboljelih od AIDS-a u odnosu na županijske Zavode za javno zdravstvo.

Krajem svake kalendarske godine iz republičkog Registra za HIV/AIDS dostavljaju se podaci o HIV nosilaštvu i AIDS-u na republičkoj razini, te po pojedinoj županiji; što omogućava revidiranje i usklađivanje sa podacima iz županijskih registara.

Od 1985. pa do kraja prosinca 2018. godine u Republici Hrvatskoj je ukupno evidentirana 1640 osoba kojoj je dijagnosticirana HIV infekcija, od čega su 532 osobe oboljele od AIDS-a (32,4%). U istom su razdoblju umrle 275 osobe zaražene HIV-om (16,8%). Prema podacima iz registra, u Istarskoj županiji je u periodu 1985.-2018. evidentirana 71 osoba (4,3% ukupnog broja oboljelih u RH) kojima je dijagnosticirana HIV infekcija, od kojih je 31 osoba (43,7%) oboljela od AIDS-a, a umrlo je 12 osoba (16,9%).

Tablica 29.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985. - 2018. godine) prema vjerojatnom putu prijenosa zaraze

<i>Vjerojatni put prijenosa infekcije</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
Muški homoseksualni put	47	66,2
Heteroseksualni put prijenosa	3	4,2
Injektiranje droga	6	8,5
Oboljeli od hemofilije – zaraženi pripravcima krvi	2	2,8
Nepoznato	13	18,3
Ukupno	71	100,0

Tablica 30.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985.-2018. godine) prema spolu

<i>Spol</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
Muškarci	61	85,9
Žene	10	14,1
Ukupno	71	100,0

Tablica 31.

Registrirani godišnji broj zaraženih HIV-om, godišnji broj oboljelih od AIDS-a i broj smrti osoba zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji u razdoblju od 1985. do 2018. godine.

<i>Godina</i>	<i>Broj zaraženih HIV-om</i>	<i>Broj oboljelih od AIDS-a</i>	<i>Broj smrti osoba zaraženih HIV-om</i>
1985	1	-	-
1986	2	-	-
1987	5	1	-
1988	3	1	-
1989	-	-	1
1990	1	2	1
1991	1	1	1
1992	2	1	-
1993	1	-	1
1994	3	2	-
1995	-	-	-
1996	1	-	-
1997	-	1	2
1998	2	-	-
1999	6	2	1
2000	1	2	-
2001	2	1	1
2002	1	1	-
2003	2	-	-
2004	-	-	-
2005	2	2	1
2006	3	-	-
2007	-	1	-
2008	5	1	1
2009	-	1	1
2010	1	-	-
2011	7	5	1
2012	1	1	-
2013	4	2	-
2014	1	-	-
2015	6	2	1
2016	2	-	-
2017	-	1	-
2018	5	1	-
Ukupno	71	31	12

Tablica 32.

Distribucija zaraženih HIV-om u Istarskoj županiji (1985. - 2018. godine) prema dobi

<i>Dob</i>	<i>Broj</i>	<i>%</i>
15 - 19	3	4,2
20 - 24	8	11,3
25 - 29	3	4,2
30 - 34	19	26,8
35 - 39	11	15,5
40 - 44	12	16,9
45 - 49	3	4,2
50 - 54	3	4,2
55 -59	1	1,4
61 +	8	11,3
Ukupno	71	100,0

HEPATITIS VIROSA B i C

Virusni hepatitis tipa B se prijavljuje od 1982. godine, a nosilaštvo HBsAg od 1987. godine.

Virusni hepatitis tipa C prijavljuje se od 1992. godine.

U 2018. godini prijavljena su 2 slučaja oboljenja od akutnog B hepatitisa i 4 slučaja nosilaštva HBsAg.

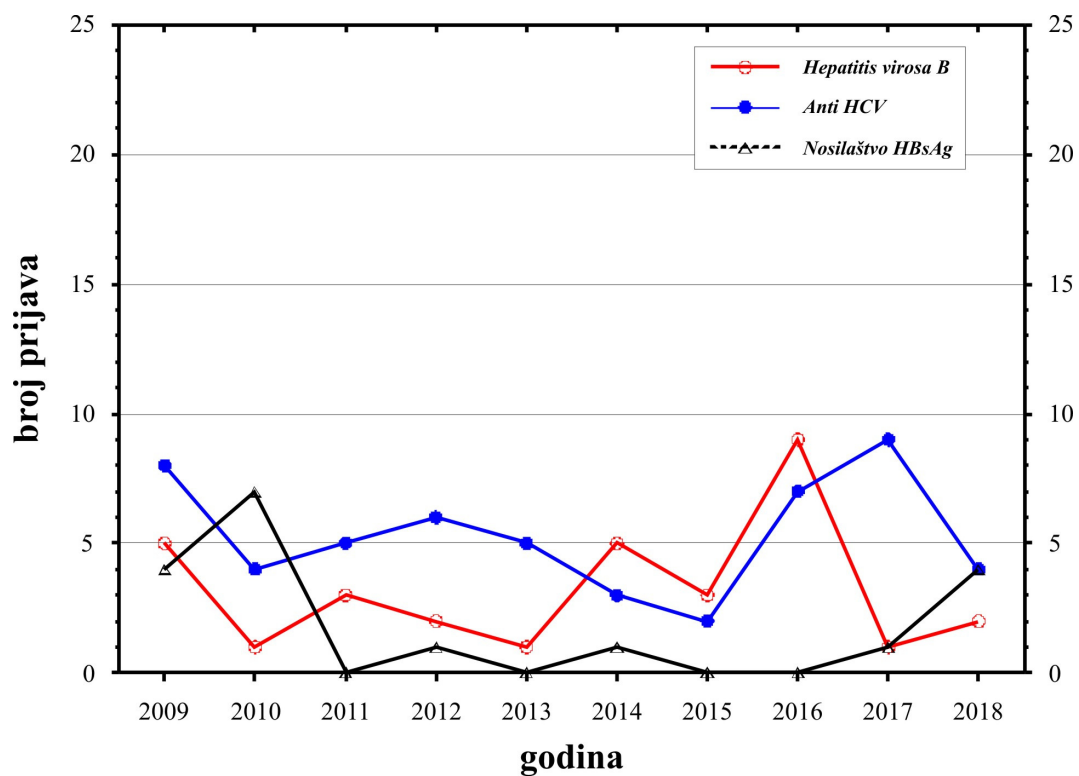
Virusni hepatitis tipa C ubrajamo među spolno prenosive bolesti jer je to jedan od načina prijenosa ove bolesti, iako u mnogo manjoj mjeri nego virusni hepatitis tipa B.

U 2018. godini prijavljena su 4 slučaja hepatitisa C. Unatoč razlikama u načinu prijavljivanja (HC vir, HC chr, Anti HCV poz.) naknadna anketiranja upućuju da se ne radi o akutnim infekcijama, već o otkrivanju protutijela na HCV infekciju, uglavnom u nedeterminiranom prethodnom razdoblju.

Tablica 33.

Broj prijava virusnog hepatitisa tipa B i C u IŽ od 2009. do 2018. Godine

<i>Godina</i>	<i>Hepatitis virosa B</i>	<i>Nosilaštvo HBsAg</i>	<i>Anti HCV+</i>
2009	5	4	8
2010	1	7	4
2011	3	-	5
2012	2	1	6
2013	1	-	5
2014	5	1	3
2015	3	-	3
2016	9	-	7
2017	1	1	9
2018	2	4	4

Slika 14. Kretanje broja oboljelih od virusnog hepatitisa tipa B i C te nosilaštvo HBsAg u Istarskoj županiji od 2009. do 2018. god.

7. TRANSMISIVNE BOLESTI

LYME - BORRELIOSIS

U 2018. godini prijavljena su 23 slučaja lajmske bolesti, što je više u odnosu na 2017. godinu (23/16). Lajmsku bolest uzrokuje bakterija *Borrelia burgdorferi*, prenosi se ubodom krpelja te ima tipično sezonsko javljanje od lipnja do kolovoza (nerijetko od svibnja do listopada). Najčešće se prijavljuje na temelju kliničke slike (erythema migrans).

RICKETTSIOSES

U 2018. godini nije prijavljen niti jedan slučaj rikecioze, što je jednako broju prijava u 2017. godini.

8. PRIJAVLJENE EPIDEMIJE ZARAZNIH BOLESTI

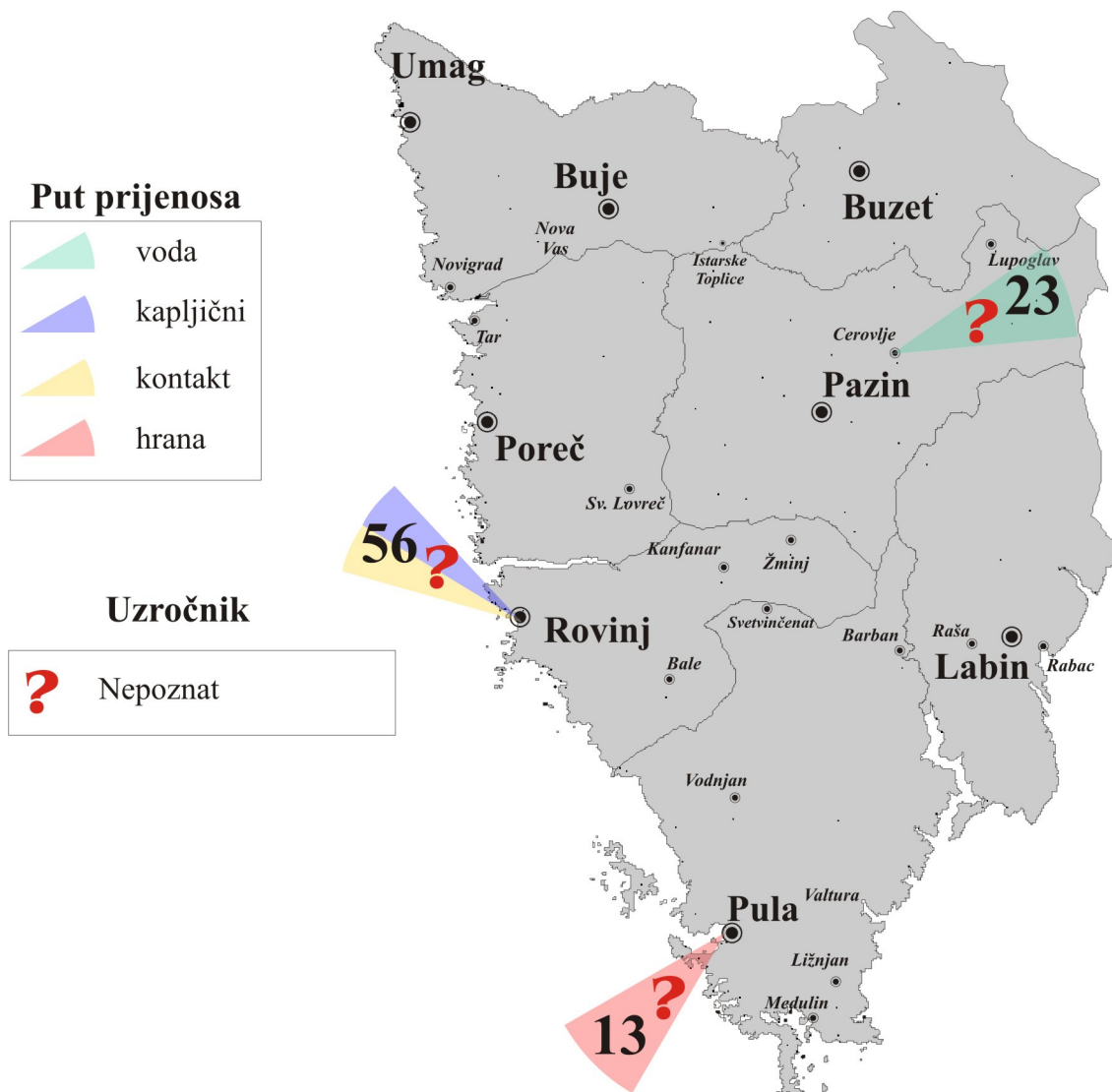
U Istarskoj županiji su tijekom 2018. godine prijavljene 3 epidemije zaraznih bolesti:

1 epidemija akutnog enterokolitisa, 1 epidemija alimentarne toksinfekcije i 1 epidemija akutnog gastroenteritisa; u sve tri epidemije uzročnik nije utvrđen.

Cerovlje - u srpnju je prijavljena hidrična epidemija akutnog enterokolitisa u jednom zaselku, neutvrđenog uzročnika. Oboljele su 23 osobe, od 27 izloženih korisnika opskrbe vodom iz prirodnog izvora bez naknadne prerade i dezinfekcije. 4 neboljele osobe predstavljaju kontrolnu skupinu, radi se o mještanima zaselka koji su bili odsutni ili nisu konzumirali vodu u vrijeme epidemije. Bakteriološka analiza uzoraka vode dokazala je visoki stupanj fekalne kontaminacije izvorišta.

Pula - u srpnju je prijavljena epidemija alimentarne toksinfekcije u jednom domu za stare i nemoćne osobe i jednom centru za pomoć i njegu, koji su povezani pripremom hrane na zajedničkom lokalitetu. Oboljelo je 13 od 169 izloženih osoba. Uzročnik i izvor zaraze ostali su nepoznati. Put prijenosa alimentarni, sekundarno kontaminiranim junećim gulašem i njokima.

Rovinj - u rujnu je prijavljena epidemija akutnog gastroenteritisa u jednom hotelu. Oboljelo je 56 osoba, od oko 800 izloženih. Izvor zaraze i uzročnik ostali su nepoznati, put prijenosa kontaktni i kapljični.

Slika 15. Prijavljene epidemije zaraznih bolesti s brojem oboljelih

9. ZAKLJUČAK

U 2018. godini su u Službu za epidemiologiju Zavoda za javno zdravstvo Istarske županije (ispostave Buzet, Labin, Pazin, Poreč, Pula, Rovinj, Umag) prijavljene 33 različite zarazne bolesti od 99 bolesti obveznih za prijavu. Broj prijava je 3,2% manji od prehodne godine (3456/3568).

Najčešće prijavljene zarazne bolesti uobičajeno su vodene kozice/herpes zoster, enterokolitis, upale pluća, streptokokoze i helmintijaza. Ovih 5 najčešćih zaraznih bolesti ukupno čine 84,0% svih prijavljenih zaraznih bolesti.

Kapljične zarazne bolesti su, sa udjelom od 69,0%, najčešće prijavljene zarazne bolesti u 2018. godini (2387/3456).

Gotovo 2/3 prijava (63,3%) među kapljičnim zaraznim bolestima odnosi se na vodene kozice i herpes zoster, 12,3% na streptokokoze (streptokokna angina, skarlatina i erizipel), a 16,2% prijava odnosi se na upalu pluća. U odnosu na 2017. godinu registriran je veći broj prijava vodenih kozica i herpes zostera (1511/1211), manji broj prijava streptokokoza (293/413) te nešto veći broj upala pluća (387/370).

U 2018. godini prijavljena su 23 slučaja aktivne tuberkuloze, što je više od broja prijava u 2017. Trend pada incidencije na 100 000 stanovnika registriran je posljednjih 5 godina, te će se i nadalje pažljivo pratiti trend kretanja oboljelih u slijedećim godinama. U vrlo visokom postotku (91,3%) uzročnik je bakteriološki dokazan. U svim novootkrivenim slučajevima radi se o plućnoj TBC.

U 2018. godini prijavljeno je 2685 osoba oboljelih od gripe. U Istarskoj županiji su, kao i u 2017. godini, registrirana 2 slučaja smrti kao posljedica oboljenja od gripe. Uobičajeno je najveći broj oboljelih u dobnim skupinama 30 - 64 godine, te 7 - 14 godina.

Pobol od crijevnih zaraznih bolesti kojima je hrana glavni put prijenosa je posljednjih godina u stalnom padu. Poboljšani uvjeti opće sanitacije (poboljšana vodoopskrba, dispozicija otpadnih voda i tvari), higijena prehrane, porast kulturne razine pučanstva zasigurno utječu na smanjeni pobol od ove grupe bolesti. Navedenim mjerama, kao i mjerama kao što su zdravstveni odgoj osoba koje rade u proizvodnji i prometu namirnica (ali i ukupnog pučanstva), kontinuiranim higijensko-epidemiološki nadzorom, te pojačanom osobnom higijenom može se značajnije utjecati na daljnje smanjenje učestalosti crijevnih zaraznih bolesti.

Crijeвне zarazne bolesti su i u 2018. godini zauzele visoki udjel (26,0%) u prijavama zaraznih bolesti. Prijavljeno je 900 slučajeva crijevnih zaraznih bolesti, među kojima 75,0% čine prijave enterokolitisa, enteroviroza i akutnog gastroenteritisa.

Visoko 3. mjesto među crijevnim zarazama pripada prijavama helmintoza (udio 14,1%), koje u proteklim godinama nisu bile jače zastupljene. Iako benigna infestacija, najčešće u

dječjoj dobi, helmintijaza u dječjim kolektivima sve češće ima epidemijski potencijal; koji u slučaju pojave epidemije zahtijeva provedbu opsežnih i dugotrajnih kemoprofilaktičkih i protuepidemijskih mjera.

Salmoneloze su posljednjih 10 godina u ustaljenom trendu pada pojavnosti, no u 2018. ponovno ulaze u 10 najčešće prijavljenih zaraznih bolesti. Nakon više godina u kojima je broj otkrivenih kliconoša salmonele među osobama koje su pod zdravstvenim nadzorom zbog dodira sa namirnicama bio nizak, u 2018. godini je među tim osobama otkriveno 28 zdravih kliconoša (34,1% svih izolacija salmonela). Iako je u Službi za mikrobiologiju ZZJZ IŽ u 2018. godini bilo 82 primoizolacije salmonella, u Službi za epidemiologiju je zaprimljeno 76 prijava.

Također, nakon niza godina u kojima se bilježi pad pojavnosti virusnog hepatitisa tipa A, u 2018. godini se registrira veći broj prijava; što, kao i kod salmoneloza govori o povećanim rizicima i potrebi za pojačanom pažnjom u provođenju higijenskih mjera.

I u 2018. godini se kao “noviji” entitet ističe kampilobakterioza na 5. mjestu u pojavnosti među crijevnim zaraznim bolestima, uglavnom se radi o individualnim prijavama bez epidemijskog širenja u populaciji.

Među antopozoonozama vodeće mjesto zauzima toksoplazmoza, no unatoč laboratorijskom dokazu svježije infekcije registrira se potprijavljenost iste (0 prijava od 2 dokazane akutne infekcije). Q groznica i dalje bilježi nisku incidenciju, u 2018. godini je prijavljen 1 slučaj oboljenja.

U 2018. godini su zbog ugriza ili kontakta sa životinjama u Ambulantama za antirabičnu zaštitu ZZJZ IŽ (s ispostavama) anketirane 243 osobe, cijepljeno je 15 osoba (6,2%). Zahvaljujući kontinuiranom cijepljenju lisica na području Istarske županije, već niz godina u pretraženim uzorcima životinja nije izoliran uzročnik bjesnoće.

U 2018. godini registrira se najmanji broj prijava spolno prenosivih bolesti u odnosu na posljednjih 10 godina, uobičajeno je najzastupljenija klamidijaza (10/26). Prijavljen je 1 slučaj sifilisa, nije prijavljen ni jedan slučaj gonoreje.

Unatoč laboratorijskom dokazu infekcije registrira se potprijavljenost klamidijaze (10 prijava/64 izolacija) i gonoreje (0 prijava/ 2 izolacije) što upućuje na propuste u prijavljivanju spolno prenosivih bolesti od strane nadležnih ordinarijusa i/ili izabranih ginekologa.

U 2018. se, u odnosu na 2017., registrira veći broj prijava akutnog hepatitisa tipa B (2/1), porast osoba s nosilaštvom HbsAg (4/1), te pad broja prijava anti HCV poz. osoba (4/9)

Krajem svake, pa tako i 2018. godine, republički Registar za HIV/AIDS dostavlja podatke o nosilaštvu HIV-a i oboljelima od AIDS-a na republičkoj i županijskoj razini.

Od 1985. pa do kraja prosinca 2018. godine u Republici Hrvatskoj je ukupno evidentirano 1640 osoba kojima je dijagnosticirana HIV infekcija, od čega su 532 osobe oboljele od AIDS-a (32,4%). U istom su razdoblju umrle 275 osobe zaražene HIV-om (16,8%).

Prema podacima iz registra, u Istarskoj županiji je u periodu 1985.-2018. evidentirana 71 osoba (4,3% ukupnog broja oboljelih u RH) kojima je dijagnosticirana HIV infekcija, od kojih je 31 osoba (43,7%) oboljela od AIDS-a, a umrlo je 12 osoba (16,9%).

Analiza podataka za Istarsku županiju govori da je 85,9% osoba registriranih kao nosioci HIV-a muškog, a 14,1% osoba ženskog spola. Dominantan put prijenosa je muški homoseksualni put (66,2%), a 8,5% čine intravenozni korisnici sredstava ovisnosti. U visokih 18,3% nosilaca HIV-a put prijenosa ostao je nepoznat.

Prema dobi u kojoj je utvrđeno nosilaštvo HIV-a 59,2% nosilaca je u dobnoj skupini 30-44 godina, odnosno u spolno najaktivnijoj skupini populacije.

U 2018. godini registrira se porast broja oboljelih od svraba (92 slučaja), te smanjenje broja prijava osoba infestiranih ušima glave (18 osoba).

U Istarskoj županiji su tijekom 2018. godine prijavljene 3 epidemije zaraznih bolesti:

1 epidemija akutnog enterokolitisa sa hidričnim putem prijenosa, 1 epidemija alimentarne toksinfekcije, te 1 epidemija akutnog gastroenteritisa sa kontaktno-kapljičnim putem prijenosa; u sve tri epidemije uzročnik nije utvrđen. U svim epidemijama poduzete su protuepidemijske mjere.

Priprema podataka: Ruža Maršić, prvostupnik sanitarnog inženjerstva

Obrada podataka: dr.med. Suzana Mušković, spec. epidemiologije

Odjel za provedbu nadzora nad zaraznim bolestima
Služba za epidemiologiju ZZJZ IŽ